

De gemeenteraad Gulpen-Witterm
Postbus 56
6271 AB Gulpen

Uw brief van :	Behandeld door : De heer J. Ossewaarde
Uw kenmerk :	Onderwerp : Vaststellen Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingswet
Ons kenmerk: U.24.00661	Dossiercode :
	Bijlagen : 1
	Verzonden :

Geachte raadsleden,

Op 23 april 2024 stelde het college de "Beleidsregel Handhavingsstrategie voor de uitvoering van omgevingsstaken gemeente Gulpen-Witterm" vast. Graag vertellen wij u meer over de achtergrond van het genomen besluit.

Op 12 oktober 2022 stelde het Bestuurlijk Omgevingsberaad de Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingsrecht (LHSO) vast. De LHSO is de opvolger van de landelijke handhavingsstrategie (LHS) uit 2014 die het college op 4 april 2022, als onderdeel van Het Uniform Uitvoerings- en Handhavingsbeleid Regio Zuid-Limburg (UUH) als haar beleid publiceerde. Vanuit de samenwerkende partijen in het landelijke Interbestuurlijk Programma Versterking VTH-stelsel (IBP VTH) is aan de bevoegde gezagen verzocht de LHSO vast te stellen.

Aanleiding voor de LHSO is de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2024. De LHSO heeft een breder werkingsbereik dan de huidige LHS. De kern van het instrument blijft echter overeind, omdat de focus bij het ontwikkelen van de LHSO lag op actualisatie. De aanpassingen zien onder andere op de aansluiting op de Omgevingswet, nieuwe inleidende tekst met aandacht voor de balans tussen bestuurs- en strafrecht, modernisering van de terminologie, de mogelijkheid voor de bevoegde gezagen om de werkingssfeer te verbreden, domein-specifieke modules en enkele minimale aanpassingen in criteria om te komen tot interventie.

De overheid is verantwoordelijk voor het handhaven van het omgevingsrecht. Voor het bestuur geldt (bij herstelsancties) de zogenoemde beginselplicht tot handhaving. Het Openbaar Ministerie is belast met de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde. Handhaving moet volgens het Unierecht doeltreffend, evenredig en afschrikkend zijn.

In de LHSO is dit als uitgangspunt genomen. Wanneer regels worden overtreden - en het vertrouwen daardoor wordt geschaad - is een passende interventie geboden. Welke interventie passend is, hangt af van de aard, zwaarte, oorzaken en gevolgen van de overtreding en van het verwachte effect van de interventie. Het gedrag van de overtreder speelt vooral bij bestraffende interventies ook een belangrijke rol. Dit is overigens ook in de huidige LHS al zo.

Uit oogpunt van rechtsgelijkheid behoren interventies in vergelijkbare situaties op eenzelfde wijze te worden toegepast. Intervenieren is daarbij breder dan het opleggen van sancties; ook aanspreken, waarschuwen en informeren kunnen in een concreet geval passende interventies zijn. De LHSO biedt een afwegingsinstrument om in concrete gevallen afgestemd, eenduidig, effectief en evenredig te kunnen intervenieren. De LHSO dient als hulpmiddel voor een effectieve en rechtmatige handhaving. Het stappenplan met de interventiematrix, waarmee de handhavingpartners tot onderling afgestemd en effectief handelen kunnen komen is in de LHSO vrijwel ongewijzigd overgenomen uit de LHS. Een deel van de VTH-omgevingstaken, het zogeheten basistakenpakket, moet worden uitgevoerd door de omgevingsdiensten. Voor die basistaken moeten de deelnemers in de gemeenschappelijke regeling (i.c. de colleges) gezamenlijk een uniforme handhavingstrategie vaststellen. Die strategie moeten zij ook afstemmen met de instanties die belast zijn met de strafrechtelijke handhaving. Dit volgt uit de VTH-kwaliteitseisen die de gemeenten en provincie in een verordening hebben opgenomen. Voor de omgevingsdiensten is het verplicht om aan te sluiten bij de LHSO.

Toepassing van de LHSO leidt tot afgestemd en effectief bestuursrechtelijk en/of strafrechtelijk optreden. Daarom is de LHSO met de daarin neergelegde visie, uitgangspunten en richtsnoeren, breed toepasbaar. De LHSO kan dan ook door de deelnemers worden vastgesteld voor andere taken dan de verplichte basistaken die de RUD Zuid-Limburg uitvoert.

In de LHSO is opgenomen dat deze vijfjaar na de vaststelling door het Bestuurlijk Omgevingsberaad, derhalve in 2027, op initiatief van het Interprovinciaal Overleg (IPO) zal worden geëvalueerd.

Met vriendelijke groet,

burgemeester en wethouders van Gulpen-Wittem,
de secretaris, de burgemeester,

R.H.M. Sluijsmans

ing. N.H.C. Ramaekers-Rutjens